



Omavalvonta sosiaalihuollossa

26.11.2013 Jaana Mäklin Vastuualuepäällikkö, TtM



Esityksen rakenne

- ✓ Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän vanhuspalvelut
 - ✓ Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista
 - ✓ Omavalvonta sosiaalihuollossa
-

Vanhuspalvelut

vanhuspalvelujohtaja Eija Tolonen



Kainuun sote

Ympäri vuorokautiset hoivapalvelut vs. vastuualuepäällikkö Pirjo Keränen

- lyhyt- ja pitkäaikainen laitoshoido
- tehostettu palveluasuminen

Henkilöstö n. 400

Kotona asumista tukevat palvelut vastuualuepäällikkö Eija Rämä

- kotihoito
- omaishoito, perhehoito
- tukipalvelut (SHL:n mukaiset)
- muistineuvola, hyvinvointia tukeva toiminta

Henkilöstö n.370

Johdon sihteeri Tuula Huovinen



Palveluohjaus ja ostopalvelut vastuualue vastuualuepäällikkö Jaana Mäkin

- palvelujen ohjaus ja valvonta
- kotihoidon ostopalvelut
- ympärivuorokautisen hoidon ostopalvelut
- kotiuttaminen ja SAS työ

Henkilöstö yht. 4



Ostopalvelut

Vanhuspalveluiden tulosalueella ostettavia palveluita ovat mm

- ✓ sotainvalidien palvelut
- ✓ yöhoito
- ✓ kotihoito
- ✓ päivätoiminta
- ✓ ateriapalvelut
- ✓ tehostettu palveluasuminen ja dementtiaryhmäasuminen
- ✓ pesulapalvelut mm. hoitokotien asukaspyykki

palvelusetelitoiminta

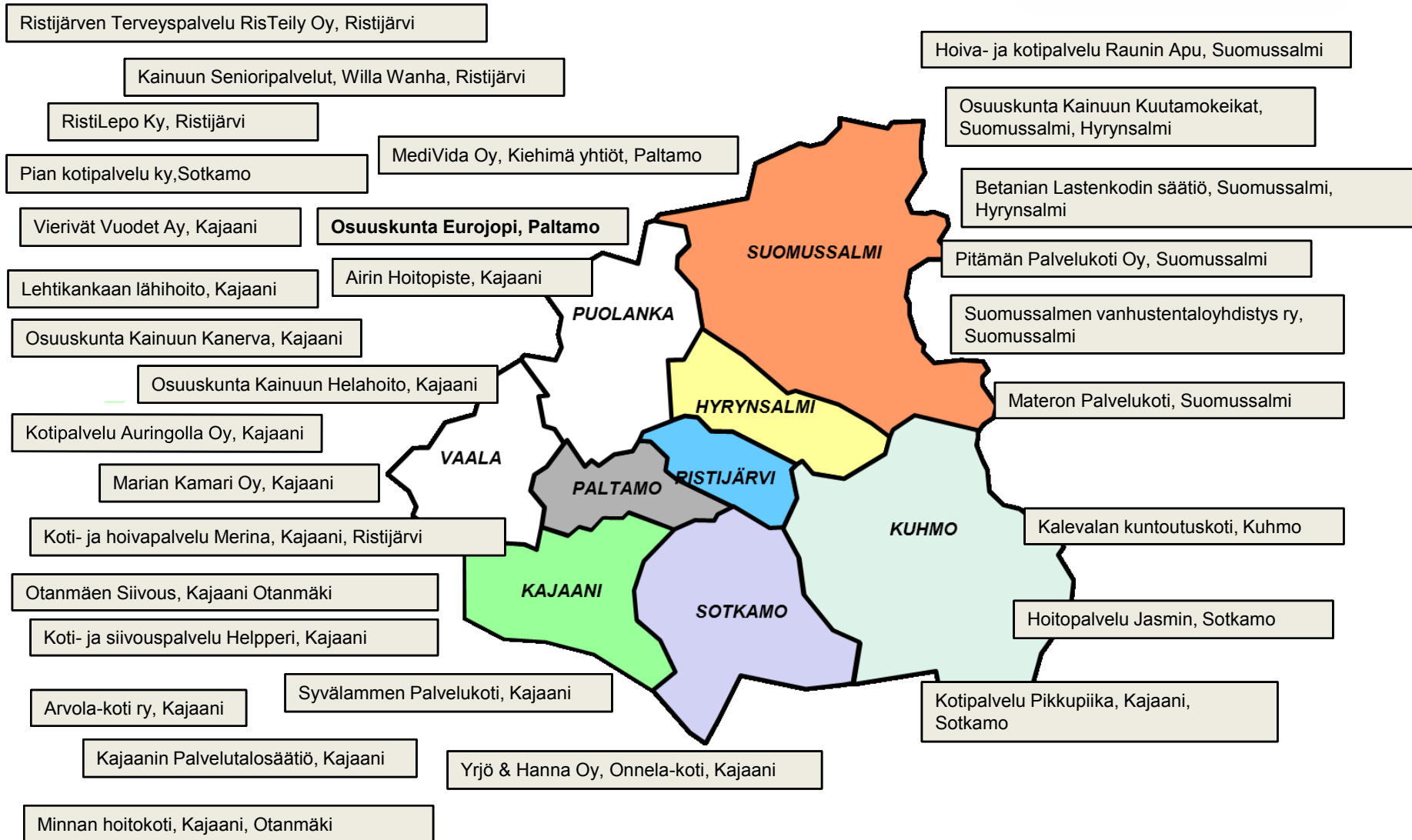
- ✓ kotihoidon hoiva
 - ✓ omaishoidon lakisääteinen vapaa
 - ✓ tehostettu palveluasuminen
-

Palveluseteliyrittäjät

- kotona asumista tukevien hoivapalveluiden tuottajat



Kainuun sote





Ohjaus ja valvonta

- ✓ Yksityisten sosiaalipalvelujen valvontaa toteutetaan ensisijaisesti antamalla palvelujen tuottamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa palvelujen tuottajalle sekä seuraamalla toiminnan kehitystä yhteistyössä palvelujen tuottajan kanssa. / Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (15§)
 - ✓ Ohjauksen ja valvonnan tavoitteena on mm. edistää väestön terveyttä ja toimintakykyä sekä varmistaa palvelujen laatua sosiaali- ja terveydenhuollossa, vanhuspalveluissa, kotona asumista tukevilla palveluilla
-



Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalveluista tuli voimaan 1.7.2013

Yleiset säännökset

1§ Ikälain tarkoituksena on

- 1) tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista;
 - 2) parantaa ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen kunnassa;
 - 3) parantaa iäkkään henkilön mahdollisuutta saada laadukkaita sosiaali- ja terveystalveluja sekä ohjausta muiden tarjolla olevien palvelujen käyttöön yksilöllisten tarpeittensa mukaisesti ja riittävän ajoissa silloin, kun hänen heikentynyt toimintakykynsä sitä edellyttää; sekä
 - 4) vahvistaa iäkkään henkilön mahdollisuutta vaikuttaa hänelle järjestettävien sosiaali- ja terveystalvelujen sisältöön ja toteuttamistapaan sekä osaltaan päättää niitä koskevista valinnoista.
-



3§ Iäkkäällä henkilöllä tarkoitetaan

- ✓ henkilöä, jonka fyysinen, kognitiivinen, psyykinen tai sosiaalinen toimintakyky on heikentynyt korkean iän myötä alkaneiden, lisääntyneiden tai pahentuneiden sairauksien tai vammojen vuoksi taikka korkeaan ikään liittyvän rappeutumisen johdosta.
-



15§ Palvelutarpeiden selvittäminen

- ✓ iäkkään henkilön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden hänen hyvinvointiaan, terveyttään, toimintakykyään ja itsenäistä suoriutumistaan tukevien palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti
 - ✓ Yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa
 - ✓ Selvittämisestä vastaa työntekijä, jolla on laaja-alaista asiantuntemusta sekä tarkoituksenmukainen sosiaali- ja terveydenhuollon kelpoisuus
-



19§ *Palvelujen laatu*

- ✓ läkkäälle henkilölle tarjottavien sosiaali- ja terveystalvelujen on oltava laadukkaita ja niiden on turvattava hänelle hyvä hoito ja huolenpito.

20§ *Henkilöstö*

- ✓ läkkäille henkilöille sosiaali- ja terveystalveluja tarjoavassa toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, asiantuntemus ja tehtävärakenne vastaavat iäkkäiden asiakkaiden lukumäärää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut.
-



21§ *Johtaminen*

- ✓ läkkäille henkilöille sosiaali- ja terveystyöpalveluja tarjoavassa toimintayksikössä on oltava palveluista vastaava johtaja, joka vastaa siitä, että asiakastyössä noudatetaan 13,14 ja 19§:ssä säädettyjä periaatteita ja että palvelut täyttävät muutkin niille asetetut vaatimukset. Toimintaa on johdettava siten, että se tukee laadukasta asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveystyöpalvelujen kokonaisuutta, kuntouttavan työotteiden edistämistä, eri viranomaisien ja ammattiryhmien yhteistyötä sekä toimintatapojen kehittämistä

22§ *Toimitilat*

- ✓ läkkäiden henkilöiden käytössä olevien palveluntuottajien toimitilojen on oltava riittävät, asianmukaiset, turvalliset, esteettömät, kodikkaat sekä muutenkin olosuhteiltaan sopivat heidän tarpeisiinsa nähden.
-



23§ Omavalvonta

- ✓ Palveluista vastaavan johtajan on huolehdittava, että toimintayksikössä järjestetään omavalvonta palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Omavalvontaa varten on laadittava omavalvontasuunnitelma, joka on pidettävä julkisesti nähtävänä. Suunnitelman toteutumista on seurattava ja palveluja kehitettävä iäkkäiltä asiakkailta, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.
 - ✓ Omavalvontasuunnitelmasta on lisäksi voimassa, mitä yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 6 §:n 1 momentissa ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 6 §:ssä säädetään. Terveydenhuoltolain 8 §:n 3 momentissa säädetään terveydenhuollon toimintayksikön velvollisuudesta laatia suunnitelma laadunhallinnasta ja potilasturvallisuuden täytäntöönpanosta.
-



24§ Viranomaisvalvonta

- ✓ läkkäille henkilöille tarkoitettujen palveluiden valvontaan ja toimenpiteisiin valvonnan yhteydessä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sovelletaan, mitä sosiaalihuoltolain 55-57 §:ssä, yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 luvussa, kansanterveyslain (66/1972) 42-45 §:ssä ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 ja 5 luvussa säädetään.
-



Omavalvonta sosiaalihuollossa

Yksityisten sosiaalipalvelujen tuottaja vastaa siitä että,

- ✓ asiakkaille järjestettävät palvelut ja palvelukokonaisuudet täyttävät niille asetetut vaatimukset
- ✓ Palveluntuottajan tulee laatia toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi omavalvontasuunnitelma

Tarkoituksena on että palveluntuottajat tunnistavat omaa toimintaansa koskevat laatutekijät ja ottavat huomioon ne kriittiset työvaiheet, joihin omavalvonta tulee kohdistaa

Palveluille asetettuja vaatimuksia ja suosituksia on lainsäädännön lisäksi kirjattu eri palvelualoja koskeviin laatusuosituksiin sekä Valviran ja aluehallintovirastojen yhdessä laatimiin valtakunnallisiin valvontaohjelmiin.

Omavalvontaa voidaan toteuttaa esim. osana laajempaa laadunhallinnan kokonaisuutta, tai sen voidaan totuttaa toimintayksikön laajuudesta ja toimialasta riippuen toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisimmalla tavalla.



Omavalvonta sosiaalihuollossa

- ✓ Omavalvonta suunnitelmalla tarkoitetaan palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi suunniteltujen menettelytapojen kirjallista kuvausta ja siinä käytettäviä asiakirjoja.
 - ✓ Omavalvonnassa koko toimintayksikön johto ja koko henkilöstö yhdessä osallistuvat toiminnan suunnitteluun, järjestelmälliseen seurantaan ja kehittämiseen
-



Omavalvontasuunnitelman sisältö esim

Palveluntuottajaa koskevat tiedot

Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Omavalvonnan organisointi, johtaminen ja vastuuhenkilöt

Henkilöstön osallistuminen ja perehdyttäminen

Asiakkaan ja omaisten osallistuminen

Riskien tunnistaminen ja korvaavat toimenpiteet

Palvelun sisällön omavalvonta

Henkilöstö

Toimitilat

Terveystuonlaitteet ja tarvikkeet

Asiakasturvallisuus

Asiakkaan asema ja oikeudet

Asiakastyön sisällön omavalvonta

Asiakastietojen käsittely

Omavalvonnan asiakirjat

Omavalvonnan seuranta ja arviointi



Valvonnan painopisteet

Valvonnan kohteet

- ✓ Kotipalvelujen johtaminen, laadun hallinta ja omavalvonta
- ✓ Henkilöstö
- ✓ Asiakkaan asema ja oikeudet
- ✓ Kotipalvelun sisältö

Ohjaus- ja valvonta sekä tarkastuskäynnin kertomus /
Kotiin annettavat palvelut ja hoito



Kiitos!

